

ключити інші мотиви, наприклад, пізнавальний мотив, пов'язаний з оволодінням засобами і прийомами засвоєння мови, мотив, пов'язаний з «я включеністю» у навчальну діяльність за допомогою підвищення статусу студента в групі і посилення групової згуртованості під час спільної роботи, «змагальні» або вузькоособистісні позитивні мотиви.

Пізнавальний мотив, пов'язаний з оволодінням засобами й прийомами мовленнєвого спілкування, формується найефективніше, якщо навчання будується в межах теорії поетапного формування розумових дій. Ця теорія дозволяє виділити чіткі умови, побудувати систему засобів педагогічного впливу для управління процесом засвоєння знань, умінь і навичок іншомовної мовленнєвої діяльності й створити умови для форсування пізнавального мотиву.

Очевидно, що вирішення такого завдання вимагає опори не тільки на інтерес до оволодіння способами і прийомами дій з мовними засобами та прийомами роботи з навчальним матеріалом, але й на формування стійкого інтересу відносно застосування засвоєних дій з метою оволодіння соціальними цінностями, пов'язаними з професійною та іншою предметною діяльністю.

Практика показує, що виховати стійку позитивну мотивацію до вивчення іноземної мови, іншомовного спілкування професійного спрямування можливо в тому випадку, якщо діяти одночасно в таких напрямках:

— через групу мотивуючих чинників, пов'язаних з включенням діяльності з оволодіння іноземною мовою у провідну навчально-професійну діяльність, у сферу професійних інтересів студента;

— через групу мотивуючих чинників, пов'язаних зі способами і прийомами засвоєння мови й спілкування;

— через групу мотивуючих чинників, що забезпечують письмове й усне спілкування;

— через групу чинників, що забезпечують професійне спілкування.

*Дунаєва М.В., ст. викладач
кафедри обліку підприємницької діяльності*

СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ – АКТИВІЗАЦІЯ ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

Мудрість світу – в людині, а мудрість людини – в науці. Цей вислів підкреслює значущість сфери науки для успішного людського життя. Організація навчального процесу та його результат основним чином має бути орієнтований на фактичний розвиток студента, а саме, формування та сформованості компетентностей, розв'язання проблем, з'ясування ефективності спільної і самостійної роботи. Саме компетентнісний підхід до вищої освіти забезпечує переорієнтацію освітньої діяльності в університеті з процесуальної на результативну її складову, тим самим зумовлює її студентоцентризм і особистісну спрямованість. Для того, щоб термін «студентоцентризм» не залишався теорією, а реалізовувався на практиці, потрібно використовувати нові підходи до навчання. Основна увага має бути акцентована на спільну відповідальність, як викладача, так і студента за отриманий результат. Наприклад, для покращення засвоєння викладеного матеріалу, кращим студентам може бути запропоновано підготувати і провести практичне заняття із самостійно обраною методикою, а саме, мозковий штурм, кейс метод, проблемний чи дискусійний метод, ділова гра тощо. Такі спроби активізують студентів і вчать їх самостійно приймати рішення, а саме головне, сприймати викладача як помічника і партнера. Проблемна технологія дозволяє реалізувати принципи практичного дослідницького навчання та студентоцентризму [1]. Американські педагоги виділяють такі відмінності між традиційним підходом до підготовки фахівців і проблемною технологією (табл. 1) [2].

Таблиця 1

ВІДМІННОСТІ МІЖ ТРАДИЦІЙНИМ ПІДХОДОМ І ПРОБЛЕМНОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ

<u>Традиційний підхід</u>	<u>Проблемна технологія</u>
- спрямований на набуття навичок - контрольована навчальна діяльність студента - викладач показує розв'язок завдання - студент виконує інструкції - важливість зовнішньої мотивації - діяльність викладача спрямована на виправлення недоліків роботи студента	- спрямована на застосування навичок - самостійна навчальна діяльність - викладач показує шляхи розв'язку завдання - студент має право вибору - важливість внутрішньої мотивації - діяльність викладача спрямована на формування необхідних компетенцій студента

Як бачимо з табл. 1, проблемна технологія інтегрує принцип студентоцентризму, особистісно орієнтований підхід із використанням самостійної роботи та методів дослідження, тобто активного залучення не лише студента у процес навчання, а й викладача. Навчальна гра – це створена викладачем педагогічна ситуація, яка має на меті реалізувати знання та навички, набуті студентами у процесі навчання, спонукати до аналізу та пошуку рішень у нестандартних ситуаціях і є своєрідним першим педагогічним досвідом. Методологічна проблема нашої освіти полягає в тому, що процес навчання досі зосереджений переважно на тому, щоб учень формально оволодів певною сумою знань. У результаті після закінчення відповідного рівня освіти отримуємо людину формально освічену, носія певної суми знань, але недостатньо особистісно розвинену, нездатну проявити в житті й діяльності усі свої потенційні можливості. Затребуваною в будь-якій галузі суспільства є лише інноваційна людина. Така людина має бути здатною сприймати зміни, творити зміни, жити у постійно змінюваному середовищі — нові знання, нові ідеї, нові технології, нове життя. Тому університетська освіта має виробити у свідомості студента взаємозв'язок між навчаннями й успіхами в житті і діяльності [3].

Література

1. Кошманова Т. Спільні та відмінні тенденції розвитку педагогічної освіти США в світовому контексті / Т. Кошманова // Вісник Львівського національного університету імені І. Франка. Серія педагогічна. — 2003. — Вип. 17. — С. 156–166.
2. The Project Approach in the Early Years. Teacher Preparation Program. Northern Illinois University. College of Education. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : —<http://www.cedu.niu.edu/~mutuku/courses/tlse424/ProjectApproach.pdf>
3. Василь Кремень. «Чому ми бідні, якщо такі освічені?» // Дзеркало тижня № 6 від 20 лютого 2015 року.

Євдокимова Н.М., к.е.н.,
професор кафедри стратегії підприємств

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ФОРМУВАННЯ АНАЛІТИЧНИХ І ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

Удосконалення змісту й структури освітніх програм має ґрунтуватись на врахуванні особливостей сучасних соціально-економічних процесів. Змінюються парадигми, переглядаються теорії і коригуються навіть фундаментальні закони науки. Зростаюча динамічність подій та явищ перетворює навколишнє оточення бізнесу в турбулентне. За таких обставин важливого значення набуває досягнення надійності розвитку сучасного світу через врахування в процесах модернізації різних теорій, моделей, точок зору. До цього слід готувати майбутніх фахівців як цивілізованих членів суспільства, котрим важливо навчитись розуміти, якими шляхами вчені дійшли до узагальнень, розуміти принципи вибору тієї чи іншої теорії в поясненні причин виникнення проблем, знати інші точки зору та вміти їх зіставляти, виводити власне бачення. Корисність освітньої підготовки від цього зростатиме, оскільки опанування кожною з дисциплін освітньо-професійної програми так чи інакше буде пов'язане з повсякденністю, з оволодінням процедурами узагальнень, виявленням прихованих протиріч і креативним пошуком нових методів розв'язання теоретичних і прикладних задач. Зазначені обставини актуалізують потребу поглибленої аналітичної (дослідницької) підготовки майбутніх фахівців, передовсім економічного профілю, для яких аналітична (дослідницька) функція є чи не найголовнішою з-поміж усіх. До того ж прийоми аналізу знань мають універсальний характер, а тому сфера їх використання є значно ширшою, ніж професійна діяльність економіста чи навіть безпосередньо аналітика.

Звертає на себе увагу той факт, що, незважаючи на загальне визнання важливості аналітичних і науково-дослідницьких компетентностей у моделі підготовки фахівців-економістів, що певною мірою відображене в освітньо-кваліфікаційних характеристиках (маються на увазі колишні освітні стандарти, які «доживають» останні роки), істотного інноваційного прирощення останнім часом у цьому сенсі не відбулось. Спостереження за розробкою проекту нового навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальністю «Економіка» (спеціалізація «Економіка підприємства», де автор є учасником робочої групи) доводить, що традиційний підхід до формування складу дисциплін переважно збережений. З одного боку, це явище можна оцінити як безперечно позитивне, оскільки підготовка студентів цього фаху отримувала від роботодавців завжди високі оцінки, а з другого – не зовсім. Виникає питання, як саме в навчальному плані закладати підвалини аналітичної та дослідницької роботи? Чи можна вважати достатнім для цього введення кі-